

सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

बी.ए. भाग दोन (मराठी) अभ्यासक्रम (नवीन)

(अभ्यास वर्ष - २०११ - १४)

अभ्यासपत्रिका क्रमांक -२ प्रबोधनपर वाङ्मय

गुण -५०

सत्र - तिसरे वाङ्मयाचा चरित्रात्मक पध्दतीने अभ्यास

● उद्दिष्टे -

- १) वाङ्मयीन निर्मितीतील लेखकाचे महत्त्व अधोरेखित करणे.
- २) वाङ्मयातील आशय - भावानुभाव समाजावून घेणे.
- ३) लेखकाच्या लौकिक व वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्वाची जडण घडण विचारात घेणे
- ४) वाङ्मय कृतीतील आशय आणि लेखकाच्या चरित्रातील घटना, प्रसंग, व्यक्ती, यांचा अनुबंध शोधने
- ५) समिक्षेला चरित्राचे स्वरूप येणार नाही. याची दक्षता घेणे.
- ६) निर्मिती प्रक्रियेत वास्तवाचा नवा अन्वयार्थ कसा केला जातो. याचा शोध घेणे.

● चरित्रात्मक समिक्षेचे स्वरूप आणि मर्यादा -

अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृती.

- १) शामची आई - साने गुरुजी (पांडूरंग सदाशिव साने)

स.आ. अनाथ विद्यार्थागृह पुणे .

- २) रानसय - भास्कर चंदनशिव

शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, जि. नगर.

अभ्यासपत्रिका क्रमांक -२ प्रबोधनपर वाङ्मय

गुण -५०

सत्र - चौथे. प्रबोधनपर वाङ्मयाचा अभ्यास

● **उद्दिष्टे -**

- १) महाराष्ट्रातील समाज सुधारणेचा वारसा समजून घेणे.
- २) विवेक, बुद्धिवाद समतावादी दृष्टीकोण निर्माण करणे.
- ३) वैचारिक क्षमता विकसित करणे.
- ४) प्रबोधनपर साहित्यकृतीचे आलकन, आस्वाद व विश्लेषण करण्याची क्षमता निर्माण करणे.
- ५) वाङ्मयकृतीतील आशयाच्या अनुषंगाने जीवनातील प्रश्नाविषयी सजगता निर्माण करणे.
- ६) प्रबोधनपर वाङ्मयाची अभिरुची निर्माण करणे.

● **प्रबोधनपर वाङ्मयाची संकल्पना : स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये -**

अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृती.

३) **सार्वजनिक सत्यधर्म - महात्मा जोतीराव फुले**

महात्मा फुले समग्र वाङ्मय - (संपा) य. दि. फडके - महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई.

४) **बळिवंत - श्रीकांत देशमुख**

शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, जि. नगर.

अभ्यासपत्रिका क्रमांक - ३ वाङ्मयाचा आस्वादात्मक अभ्यास गुण -५०

सत्र तिसरे - विनोदी वाङ्मय

● उद्दिष्टे -

- १) विनोदाचे जीवन - वाङ्मय व्यवहारातील महत्व लक्षात घेणे.
- २) विनोदी लेखकाकडे कोणते गुण असतात हे पाहणे.
- ३) वाङ्मयकृतीतील विनोदाचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये आणि दर्जा तपासणे.
- ४) विनोदी वाङ्मयकृतीतून लेखकाची वाङ्मयीन अभिरुची कशी प्रगट होते ते पाहणे.
- ५) विनोदी वाङ्मयकृतीचा आस्वाद घेणे.

● विनोदी साहित्य : स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये -

अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृती.

१. गाढवाचं लग्न - हरिभाऊ वडगावकर, नीलकंठ प्रकाशन, पुणे.

२. बेनवाड - वामन होवाळ

श्री. वामन होवाळ, अंगुली माता, बिल्डींग नं. १९१ खोली नं. ८८८, कन्नमवार नगर -२, विक्रोळी पूर्व (मुंबई ८३)

अभ्यासपत्रिका क्रमांक - ३ वाङ्मयाचा आस्वादात्मक अभ्यास गुण -५०

सत्र चौथे - वाङ्मयाचा आस्वादात्मक अभ्यास

● उद्दिष्टे -

- १) वाङ्मयीन कलाकृतीचा आस्वाद घेण्याची क्षमता निर्माण करणे.
- २) वाङ्मयकृतीचे आकलन, आस्वाद व विश्लेषण करण्याची क्षमता तयार करणे.
- ३) आस्वादातून मनोरंजन व आनंद घेणे.
- ४) वाङ्मयकृतीचे सौंदर्य समजून घेणे.
- ५) आस्वादातून रसास्वाद घेण्यास प्रवृत्त करणे.
- ६) वाङ्मयकृतीच्या आकलनातून जीवनासंबंधी सजगता निर्माण करणे.

- वाङ्मयीन आस्वादाचे स्वरूप व घटक
अभ्यासासाठी नेमलेल्या वाङ्मयकृती
१. ऋतुचक्र - दुर्गा भागवत, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.
२. इडली ऑर्किड आणि मी - विडुल व्यंकटेश कामत,
मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई.

बी.ए. भाग - २

आय.डी. एस. मराठी

मराठी वाङ्मयाचा स्थूल अभ्यास :

अभ्यासवर्ष २०११ ते २०१४

- उद्दिष्टे -
 - १) मराठीतील वाङ्मयाचा परिचय करून घेणे.
 - २) वाङ्मयकृतीच्या आकलन, आस्वाद आणि विश्लेषणातून वाङ्मयीन अभिरुची निर्माण करणे.
 - ३) वाङ्मयीन कलाकृतीतील आशयाच्या अनुषंगाने जीवनातील प्रश्नाविषयी सजगता निर्माण करणे.
 - ४) वाङ्मयाच्या अभ्यासातून व्यक्तिमत्व समृद्ध करणे.
- सत्र पहिले - मराठी वाङ्मयाचा स्थूल अभ्यास - कथा गुण -५०
अभ्यासासाठी नेमलेल्या वाङ्मयकृती -
 १. सहा कथाकार (संपा) भालचंद्र फडके
कॉन्टिनेटल प्रकाशन, पुणे. आवृत्ती ४ थी. २००२

● सत्र दुसरे- मराठी वाङ्मयाचा स्थूल अभ्यास - काव्य

गुण -५०

अभ्यासासाठी नेमलेल्या वाङ्मयकृती -

१. आजची मराठी कविता, संपा, - वा. वसंत बापट, डॉ. चारुशीला गुप्ते

स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे. द्वितीय आवृत्ती १९९७

१) बा. भ. बोरकर	सात कविता
२) अनिल	पाच कविता
३) कुसुमाग्रज	सात कविता
४) इंदिरा संत	सात कविता
५) वसंत बापट	सात कविता
६) विंदा करंदीकर	सात कविता
७) मंगेश पाडगांवकर	सात कविता
८) बहिणाबाई चौधरी	सात कविता

यांच्या कविता अभ्याक्रमासाठी नेमलेल्या आहेत. या शिवायच्या इतर कविता वगळण्यात आल्या आहेत.